

אויסמעליה

שלע -

לשעבר, מסתכלים קצת בכובלים ונרדמים. בבוקר יש שעות מעורר טבעי - הטיוד טח האנטרימסטי המצרי, הנפתח בשעה חמש אפס אפס בדיוק. הם לא שמעו עדיין על הפסקת-האש שנקבעה בינתיים, וגם אנד נו לא. לכן התחילו לירות, לא חשוב אם יש מטוסים או אין.

בחוק עדיין קור-כלבים, בעל אומי מדברי אמיתי. מדליקים מדורת בניון קסנה כדי להתחמם לצידה, ולהרתח מחודש את שתי כוסות התה שעוד נשארו. זאת אומרת, תת יש בשפע, גם ישראלים וגם מצרי, אבל מיס אינם. כל אחד זוכה בלגימה אחת.

עכשיו אנחנו מחליטים לבקר בתעלה. לא מספרים את זה לחברה, כי אחד מתפקידיהם הוא למנוע פלישות ישראליות בלתי-מתוכננות. במקום זה מסתלקים מאחורי הגבעה, למטרות פרטיות כביכול, ומשם ממשיכים. אין בעיות.

אחרי קילומטרים אחדים, מגיעים לכביש. זהו הכביש המקביל לתעלה, המתחיל בעיד סואץ ומסתיים בקנטרה. הולכים הלאה. מסר לת הברול. לבסוף עומדות רגלנו לא הרחק מהתעלה. מכאן רואים היטב את הבניין של

כלום, הוא אומר, אני רק לא רגיל ל-הרוגים. אני צריך שלושה ימים בשביל להתרגל. גם בבית, הוא אומר, כשאני בא לחופש, עברים שלושה ימים עד שאני מת-רגל מחוץ...

בנצ'י, אוי ואבוי לך! צועק מולא. העיקר, ממשיך בנצ'י חוך התעלמות גמורה מהאיסם הצבאי הברור. הגחמיה לא יצאה מהסאנק. היה צורך בעזרה מבפנים. מי יש לנו שייכנס? מולא, מולא - תיכנס פנימה, משה לשם, הוא נכנס. המכונאי ממ שיד למשך את הגחמיה, פתאום הרגליים התחילו להתנדנד באוויר. כאן מולא התחיל פתאום לצעוק: "...

הכה, בנצ'י, אנחנו עוד נתראה" מתיו מולא. מולא מתחיל לצעוק: בנצ'י - את ה-אקדחו הוא חיו' והוא קפץ מהסאנק החוצה כשכולו לבן.

סערת צחוק מסיימת את הסיפור. היחיד שלא צחק זה מולא. הוא צריך זמן בשביל להתרגל.

והטנקיסט הטהר שלקחנו בשבינו? צומר

קילומטר, אם כי במרחק של 10 קילומטר, באיסמעליה, יש מיס בשפע.

★ ★ ★

הטאנק שבא מאחורי

אחרי האוכל מסתדרים במעגל. כולם כולם. מולא ויוסי, איציק וזכרונ, צ'י סורי, בנצ'י חלף, רפי וכל השאר. לא, אין זה דומה לפלמ"ח. מדורה לא מדליקים, כי לא רוצים להתבלט יותר מדי. וגם לא יושבים מסביב, אלא רובצים בחול, על הבטן, ואז מתחילים ללכת ה-סיפורים. המלחמה נמ-שכה רק מאה שעה ר-שעה, אבל סיפורים גול-דו בה כמו כאוף לילה ולילה. כל אחד שומע בפעם המאה ומתכה ל-הזדמנות לספר אותם.

זכרונ מתחיל: "מה אתם יודעים. אחרי ש-חיסלנו את ההתנגדות בביר ג'יפסה ואת כ-בר היתה סתם טיסה. הטאנקים שלנו נסעו 50 לשעה, והגייסים לפני הם. כמו שאנחנו פ-סיס, פתאום רואים פ-אחורינו איזה 3 ק"מ לומטר מהכביש, נוסע לאט לאט טאנק. לא ידענו, שלנו, לא שלנו, החלטנו לתת לו להת-קרב אלינו. פתאום הב-חנתי בתוך האבק ב-צבע הצהוב, טי 34. מר-שהו צעק להוריד באור-קה. אחד הטאנקים הס-תובב, יצא מהשירה. ירה ופגע בול. ראינו איך אנשי הצוות פו-חיים את המדפים וי-צאים החוצה. שנים מהם נפ-לו תיכף, אחד גיסה להשיב אש, אבל נפל.

כאן מתערב בנצ'י: "עכשיו תשמעו איך הפעלנו את הטאנק הזה כעבור י-מיים". מולא מפסיק אותו: "בנצ'י, אוי ואבוי לך אם תשקר!" כל החברה פורצים בצחוק א-דיר. תיאור המאורע היה שגוי במחלוקת חריפה בין בנצ'י ומולא, מסיבות שיתבהרו מיד. בנצ'י ממשיך: "או זה היה ככה. של-חו איתי ואת מולא, עם עוד מכונאי אחד, לנסות להפעיל את הטאנקים. זה לא כל כך פשוט. קודם כל, לא ידענו איך פותחים אותם. המצרים השתדלו תמיד לעזוב את ה-טאנקים סגורים. עד שמצאנו את הבריחים. וגם אזרי זה. לטי 34 יש קפיצים שמרימים בעצמם את המדפים. אבל קודם לא ידענו את זה, ותמיד היה נדמה לנו שמישהו בפנים דוחף את המכסה, ברגע שאנחנו מ-נסים לפתח אותו.

★ ★ ★

מולא מנסה להתרגל

העיקר, באותו בוקר בדקנו כמה טאנקים - לא דובים ולא עצים. הטאנקים לא מגיעים. מה האקסנושם שרוף, שם ה-מלאגים ממוצעים. בסוף מגיעים לטאנק הזה. הטכנאי אומר שאפשר להגיע אותו, רק צריך להוציא מבפנים את ההרוג. החלטנו להוציא אותו דרך התא של הנהג. ק שרים חבל, מושכים - לא יוצא. הרגלים התקשו, והן מפרעות. תופסים את הרגליים, קושרים יחד, מושכים - יוצאות. הלאה לא הולך. הדיים מפרעות. מושכים החוצה ד אחת - כולה שחורה ונפוחה. העיקר, כאן אנחנו רואים פתאום את מולא קופץ הצידה... בנצ'י, שלא תשקר! צועק מולא כשע-ניו מזרות אימים.

מולא קופץ הצידה, מרים בנצ'י את קו-לו, "רק 50 מטר, עומד ומקיא בכל כוחו. מה העניינים, מולא? אני שואל אותו.

לד השלם שעליו כתוב 10 קילומטרים עד איסמעליה, זהו חובת-כבוד בשביל כל מבקר. החברה במקום כבר רגילים לתת ראינות לעיתונאים, לדבר ברדיו ולהצטלם בכל הפוזות. הם עשו את זה עשרות פעמים בימים האחרונים. הביקוש גדול הפך אותם לברננים. אין הם מצטלמים אצל כל מי ש-מבקש, אלא רק אצל מי שמבטיח שלוח תמונות אמנם, ליוסי יש נסיון בעניינים כאלה. אל תשלו את עצמכם, הוא אומר לחברה. תמונות לא תראו. לכל היותר יראו אתכם בכל מיני עיתונים. מכיוון שזה ה-מצב, מחליטים כולם להצטלם רק אצל בעלי מצלמות הקולנוע והמצלמות הצבעוניות. אם כבר, אז כבר.

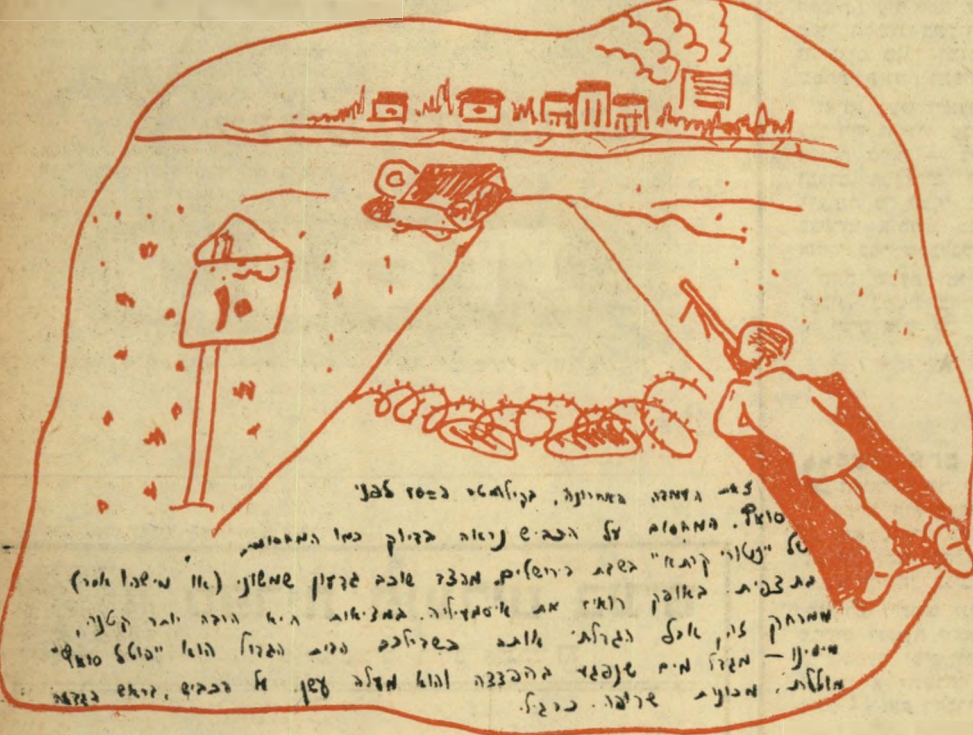
★ ★ ★

הסואץ יסוב לאחורי

בוגשים שם גם את מישו המהכרה המפורסמים, הרוצה בעילום שמו. הוא פה, זה ברור, ויש לו סיפור, כמו תמיד. הוא לוקח אותי הצידה, שאף אחד לא ישמע. שמעו, זו היתה חתימה, הוא מתפעל, הלכ-נו בלילה שמונה חברה, יחד עם המפקד, כדי להשתין לתוך תעלת סואץ. עשרה קילר-מטר לשם, ועשרה חורה. אבל זה היה כדאי. מרתעלה עלו באותו רגע על גדר חיה, בחייו נזכרתי באנדרטה הבלגית ה-מפורסמת של הנער המטיל את מימיו, היר-צבת בכיכר העיר ברסל. אולי כדאי היה להקים משו דומה בכיכר מוג'ר, זו תהיה תשובתנו הניצחת לדובר משרד-החוץ ה-בריטי.

ערב יורד על התעלה. עם השמש שוקע גם עשן-ההפצצות. הבריטים והצרפתים מע-דיפים להפציץ ביום, באור-מלא, והגשק ה-גנרמטוסי המצרי, המטחטח כשיש מטוסים וגם כשאין, אינו מדאיי אותם במי-חור. ה-חברה מספרים, כי בשעות היום אפשר היה לראות כל היום את מטוסי המעצמות, כ-שטייטיהם מוציאים יד החוצה, לכרכת שלום. איסמעליה עצמה היו מביאים דרי-שת שלום אחרות לגמרי. יוכלתי לראות ולשמע עוד את ההפצצה האחרונה של היום (ואולי גם האחרונה בכלל, כי בינתיים ה-סם בעל שביחתי-נשק). היא סגעה כמגדלי-מיס בנול ומהמקום הולו להתאבך תמרות עשן-שחור וסמך.

לפני שירד החושך, אוכלים ארוחת-ערב. אחר-כך אסר יהיה להדליק אש ואי-אפשר יהיה לחמם את הבוליבין. המדורה ניוונה מגריבין בסנון, חומר הדלק היחיד. ה-נואה בסיבובה. את הארוחה מסיימת לגימה חגיגית מהמימיה. המים פה יקרים מאד. מ-שום מה מביאים אותם ממרחק של 200

חוטל סואץ המסואר, הטובל בעצים ובידק, לא הרחק ממנו מסתלסל העשן מעל למבול שהופצץ אתמול. מים רבים לא כיבו את ה-שריפה שפרצה. העיר עצמה היא חרישה מתנוף הצבא. ביתנים קטנים, מסויידים לבן, מבעד למשקפת אנו מבחינים במדבר, מצפר-נגו, בשלוש נקודות שחורות נעות בשטח. שלושה מליטים שאינם מבינים בדיוק מה קרה ולאן עליהם ללכת. האור עולה, ואנחנו מחליטים להחלק. סוף סוף, אולי גם הבריטים עוד לא שמעו שהם הכימו לשביחתי-נשק, ובקרוב יבוא להפציץ.

★ ★ ★

איך נכנעו הערבים

דרך חזרה דומה בכל לדרך לשם. רק שבינתיים חלו כמה שינויים בכלי-הרכב ובטאנקים. רבים מהם הוסעלו והם נוסעים צנונה. מן האחרים מפרקים את החלקים המועילים, שנשארו שלמים אחרי בירחמה מסתובבים אל הכביש ה-עולה לאל-עריש.

לא רחוק מאל-עריש מובשים את הערבים הראשנים בחצריהי. ארבעה-חמישה פלר-סיס, עם גמל עמוס זורים. אחד מצלמי החוק קופץ לעומתם בהתרגשות. בבקשה, הוא צועק בצרפתית עסיסית, תשאלו אר-תם אם הם מסכימים להניף לרגע דגל לבן. אני צריך צילום כזה. בתמורה לקופסו בוליבין מצרית, מסכימים הפליטים להניף דגל לבן, ואפילו לחיך. הפעם, בניגוד ל-הרגל המקצועי העתיק, מבקש הצלם לא לחיך. הוא צריך כניעה רצינית.

אל-עריש, חאן-יוניס, עזה. מחנות צבא, מחנות פליטים. מחנות צבא, מחנות פליטים. תמיד הם נמצאים זה בצד זה.

